

3. 4. 2013

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Notářské zápisy s doložkou přímé vykonatelnosti

Zápisy s doložkou přímé vykonatelnosti představují moderní trend vymáhání pohledávek, když jsou příznivé nejen pro dlužníka, ale především jsou výhodné také pro věřitele, kterému přináší úsporu nákladů a rychlou cestu k uspokojení jeho pohledávek.

Dřívější právní úprava umožňovala dvě varianty sepisu dohody stran coby veřejné listiny s přímou vykonatelností. První byl sepis dohody formou notářského zápisu a druhou sepis formou exekutorského zápisu. Tento právní stav byl však účinný pouze do konce roku 2012. Novelou exekučního řádu a občanského soudního řádu s účinností od 1. 1. 2013 došlo k řadě podstatných změn, mezi které patří také zrušení exekutorských zápisů s doložkou přímé vykonatelnosti. Hlavním důvodem bylo podle důvodové zprávy novely zrušení dvoukolejnosti, kdy notáři mají pravomoc sepisovat veškeré veřejné listiny, včetně zápisů se svolením k přímé vykonatelnosti, zatímco exekutorům byla částečně nesystémově svěřena pravomoc sepisovat tento jeden typ veřejné listiny - exekutorský zápis s doložkou přímé vykonatelnosti. Konkrétně důvodová zpráva mluví o změnách následovně: „Předkládaná právní úprava vychází z toho, jakým způsobem by měly být principiálně rozděleny jednotlivé činnosti v oblasti práva mezi stávající právní povolání. Hlavní činností advokátů by mělo být poskytování právní pomoci, notáři by se měli kromě svého působení v dědickém řízení především soustředit na sepisování veřejných listin a soudní exekutoři by se měli věnovat zejména nucenému výkonu rozhodnutí.“[1]

Ať už byly důvody zákonodárce jakékoliv, exekutorské zápisy není možné od 1. 1. 2013 nadále sepisovat. Touto změnou tak vznikla značná mezera, která představuje zhruba 25 tisíc sepsaných exekutorských zápisů ročně. Notáři samozřejmě mohli, a také sepisovali, v minulosti notářské zápisy se svolením k přímé vykonatelnosti, avšak ve srovnání s exekutory tak činili ve výrazně menší míře.

Notářské zápisy se svolením k přímé vykonatelnosti můžeme obecně rozdělit na dva základní typy, a sice jednostranné uznání dluhu podle § 71a notářského řádu, a dále dohodu mezi oprávněným a povinným dle § 71b notářského řádu. Ač logisticky složitější, tak právě druhá možnost, tedy dohoda podle § 71b notářského řádu, bude v praxi mnohem využívanější. Výhody má forma dohody hned dvě. První je ta, že oprávněný si s povinným může sjednat další povinnosti či podmínky. Z toho rovněž plyne, že pokud dlužník jako osoba povinná, přistoupí na podmínky sepsané v notářském zápise, není nutné prokazovat další skutečnosti. To pro věřitele znamená výrazně menší administrativní zátěž, protože naprosto dostačuje, pokud dodá pouze potřebná data k sepisu. Věřitel tak nemusí složité a zdouhavě dohledávat a kompletovat dílčí podklady nebo dokumentaci, jaké by bylo za jiných okolností potřeba k podání žaloby a úspěšnému vedení soudního řízení.

Druhou výhodou je, že k sepisu notářských zápisů podle § 71b notářského řádu může notář zmocnit svého koncipienta, tudíž je dána velká časová i prostorová flexibilita na straně notáře. Sepisování notářských zápisů o dohodě mezi oprávněným a povinným neznamena, že by bez přítomnosti osoby oprávněné či jejího zástupce nebylo možné tento zápis sepsat. Forma dohody znamená toliko nutnost rozdělit notářský zápis na dvě části, kdy v části druhé tzv. pokračování přistoupí osoba oprávněná k notářskému zápisu sepsanému na místě samém notářem či jeho koncipientem s osobou povinnou. Uvedený model provádění sepisů se v praxi velice osvědčil a je ideálním řešením.

Notářský zápis se svolením k přímé vykonatelnosti nepřináší věřiteli téměř žádné náklady spojené s vymáháním jeho pohledávek, neboť odměna za sepsání notářského zápisu je zásadně přenášena na dlužníka. Tato odměna může být hrazena dlužníkem přímo při sepisu anebo může být zahrnuta jako závazek dlužníka do notářského zápisu. Věřiteli tak odpadá nutno hrazení soudního poplatku při vymáhání pohledávky formou žaloby. Nelze opomenout také skutečnost, že se věřitel při způsobu vymáhání cestou notářského zápisu nevystavuje riziku hrazení nákladů řízení v případě neúspěchu v soudním sporu. Notářský zápis se svolením k přímé vykonatelnosti totiž představuje exekuční titul, když v případě řádného a včasného neplnění povinností dlužníka dle notářského zápisu je možné na jeho základě nařídit exekuci. Tato cesta vymáhání pohledávek věřitele je tak výhodná nejen nákladově, ale zejména časově, neboť věřiteli odpadá nutnost vedení zdlouhavého soudního řízení. Věřitel se tímto způsobem dostává k rychlému inkasu a možnosti efektivního uspokojení své pohledávky.

Podstatou této formy vymáhání je motivování dlužníka, kterému se obvykle vychází vstříc tím, že má možnost hradit svůj dluh ve splátkách, k čemuž se zaváže právě notářským zápisem. Navíc odměna za sepsání notářského zápisu je podstatně nižší než případné náklady řízení, které by musel dlužník hradit v rámci soudního sporu. Dlužník má tedy logickou snahu řešit svůj závazek touto cestou a nedopustit tak další navyšování svého celkového dluhu.

Vymáhání pohledávek formou notářského zápisu se svolením k přímé vykonatelnosti nabízí výhodný způsob pro všechny strany, neboť věřitel se může dostat rychle a efektivně k získání exekučního titulu, zatímco dlužník má šanci se vyhnout soudnímu řízení a především získává možnost rozložit svůj dluh do splátek, což může být východiskem z jeho stávající nepříznivé finanční situace. Právě díky způsobu do jisté míry kompromisního řešení pro zúčastněné subjekty očekáváme, že se již v blízké budoucnosti stane řešení pohledávek touto cestou velice populární a žádané.

Mgr. Veronika Ivanová,
advokátní koncipient

Mgr. Ing. Daniel Zejda,
ředitel skupiny Cash Collectors

[Havel, Holásek & Partners s.r.o., advokátní kancelář](#)

Týn 1049/3
110 00 Praha 1

Tel.: +420 224 895 911
Fax: +420 224 895 980

[1] Důvodová zpráva k novelizaci občanského soudního řádu a souvisejících zákonů, dostupné >>> [zde](#).

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše](#)
- [Zneužití práva na přístup podle GDPR](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [Právní povaha sítě elektronických komunikací - režim náhrady škody](#)
- [Náhrada ušlého nájemného při předčasném ukončení nájemní smlouvy na nebytové prostory](#)
- [Jak fungují plánovací smlouvy v reálných situacích \(2. díl\)](#)
- [Nejvyšší soud a forma smlouvy o smlouvě budoucí: krok zpět v ochraně právní jistoty?](#)
- [„Za každou kauzou je živý příběh“](#)
- [Přehnaná, nebo důvodná prevence? Zajištění a utvrzení závazků v praxi](#)
- [Spoluvlastnictví a správa společné věci](#)
- [Doručování soudních písemností ze zahraničí do ČR](#)